

ΘΕΜΑ 4: Περιφερειακές Συγκρούσεις

Συλλογή υλικού

Tf 402 Μακεδονία¹ – μια χώρα με αβέβαιο μέλλον;

Το ακόλουθο άρθρο δημοσιεύθηκε στις 13.08.2002 στην γερμανική εφημερίδα της περιφέρειας “Badische Zeitung” (συγγραφέας: NORBERT MAPPE-S-NIEDIEK)

Tf 402/1 Ένα τεράστιο έργο υποκρισίας

Ένα χρόνο μετά: ο «πόλεμος των εθνοτήτων» στην Μακεδονία δεν έγινε παρά για κάποιες θέσεις αργόμισθων

Ένα χρόνο μετά τη Συμφωνία Ειρήνης της Οχρίδας, η οποία στις 13 Αυγούστου 2001 έδωσε τέρμα σε μια διαμάχη έξι μηνών, ο κόσμος μοιάζει τελείως διαφορετικός στην Μακεδονία. Αλλά αυτό που έχει αλλάξει δεν είναι οι υφιστάμενες συνθήκες – απλώς ο τρόπος με τον οποίο κανείς τις προσεγγίζει.

Παντού στα Βαλκάνια, συμπεριλαμβανομένης της Μακεδονίας, το ζήτημα δεν είναι πλέον η διαίρεση του εδάφους μεταξύ των κρατών της μετα-Γιουγκοσλαβικής εποχής. Πλέον τα πάντα σχετίζονται με την προσωπική ισχύ ορισμένων και την επιρροή του οργανωμένου εγκλήματος.

Πριν από κάτι περισσότερο από ένα χρόνο τα μάτια του κόσμου έβλεπαν μια καταπιεσμένη αλβανική μειονότητα και μια καταπιεστική μακεδονική πλειοψηφία. Στους κόλπους της αλβανικής μειονότητας υπήρχαν «ριζοσπάστες» και «μετριοπαθείς». Η διεθνής κοινότητα ενεπλάκη στη σύγκρουση, αυτή τη φορά μέσω ενεργειών της ΕΕ, πετυχαίνοντας έναν συμβιβασμό. Η Μακεδονία ακόμα δεν τα καταφέρνει πολύ καλά με τον συμβιβασμό αυτό, όπως δείχνει η σημερινή της εικόνα. Η έχθρα εξακολουθεί να είναι εξίσου μεγάλη, αλλά τουλάχιστον έχουν σταματήσει να πυροβολούν ο ένας τον άλλο.

Αλλά εάν εξετάσει κανείς την εικόνα προσεκτικότερα, θα διαπιστώσει ότι σχεδόν τίποτε από αυτά δεν ισχύει. Το «μετριοπαθές» αλβανικό κόμμα του Arben Xhaferi δεν μοιάζει και πολύ με πολιτικό οργανισμό. Είναι τώρα ένα σύστημα εξυπηρέτησης πελατών, το οποίο επιβάλλει τους δικούς του φόρους, εκδίδει άδειες και διαθέτει δικαιώματα σε μονοπώλια και, στις περιοχές όπου είναι εγκατεστημένοι Αλβανοί, αποφασίζει λίγο-πολύ ποιος θα πάρει όλες τις θέσεις. Η διένεξη δεν υφίσταται μεταξύ Αλβανών και Μακεδόνων: τα κυβερνώντα κόμματα και των δύο λαών αντίστοιχα έχουν καταναίμει προσεκτικά ζώνες αδιαφιλονίκητης επιρροής και ελέγχου στις περιοχές της πλειοψηφίας τους. Με τρόπο μοναδικό σε ολόκληρα τα Βαλκάνια, ένα είδος τοπικού ηγεμόνα έχει εγκαθιδρυθεί στη Μακεδονία, ο οποίος ελέγχει τη διοίκηση, την οικονομία και την αστυνομία, ζει από την παράνομη διακίνηση γυναικών και ναρκωτικών και παίζει τον ρόλο του πολιτικού μόνο όταν τον παρακολουθεί το κοινό.

Αντίθετα, οι «εξτρεμιστές» δεν είναι τόσο αποκρουστικοί όσο θα περίμενε ίσως κανείς. Στην πραγματικότητα, ορισμένοι από αυτούς διαμαρτυρήθηκαν ανοιχτά για την σκανδαλώδη κατανομή των πόρων μεταξύ των συνεργαζόμενων εθνικών συμμοριών. Εντούτοις, ο UCK δεν μπορεί να θεωρηθεί σαν ένας από τους καλούς: Μεταξύ των ηγετών του υπήρχαν και διάφοροι τοπικοί βαρώνοι με διασυνδέσεις με το λαθρεμπόριο και την αγορά των ναρκωτικών.

Σε κάθε περίπτωση, ο «πόλεμος» στη Μακεδονία υπήρξε, κατά ένα μεγάλο μέρος, ένα τεράστιο έργο υποκρισίας. Δύο διεφθαρμένες και εγκληματικές ελίτ ήθελαν διακαώς να εξασφαλίσουν τον έλεγχο της εξουσίας, η κάθε μια πάνω στον «πληθυσμό» της. Έστησαν έτσι ένα σόου «εθνοτικής σύγκρουσης» για να επιτύχουν τον σκοπό τους – αυτός ήταν ο πυρήνας του πολέμου. Και η Οχρίδα δεν έχει επιτύχει σχεδόν τίποτα για να αλλάξει τις πραγματικές περιστάσεις στη Μακεδονία..

¹ Σημείωση του μεταφραστή: Ως «Μακεδονία» στο πρωτότυπο αναφέρεται η ΠΓΔΜ.

Στη συμφωνία της Οχρίδας η σημαντικότερη πρόβλεψη αφορούσε στην υποχρέωση να πραγματοποιηθούν νέες εκλογές. Τα κυβερνώντα κόμματα, σε σύμπνοια μεταξύ τους, το έχουν καθυστερήσει αυτό εδώ και ένα χρόνο. Τώρα ο χρόνος τελείωσε: στις 15 Σεπτεμβρίου θα πραγματοποιηθεί η ψηφοφορία. Ο κίνδυνος δεν είναι μεγάλος: τα κυβερνώντα κόμματα είναι και οι ιδιοκτήτες των θέσεων απασχόλησης, των εφημερίδων, της τηλεόρασης και των ραδιοσταθμών.

Tf 402/2 Όχι απλώς ζήτημα αφοσίωσης

Η αλβανική μειονότητα ποτέ δεν θεώρησε το μακεδονικό κράτος ως δικό της
Από την “Frankfurter Allgemeine Zeitung” στις 4.11.2004 (συγγραφέας: MICHAEL MARTENS)

[Οι Σλαβομακεδόνες εθνικιστές]... κατηγορούν, μεταξύ άλλων, τους Αλβανούς συμπολίτες τους για έλλειψη αφοσίωσης και πίστης στο μακεδονικό κράτος. Το ενδιαφέρον της αλβανικής μειονότητας, τους κατηγορούν, επικεντρώνεται στην ενοποίηση με Κόσοβο και όχι στην ευημερία του μακεδονικού κράτους.

Είναι αλήθεια ότι η πίστη των Αλβανών σε αυτό το πρώην Γιουγκοσλαβικό ομόσπονδο κράτος, το οποίο διακήρυξε την ανεξαρτησία του τον Σεπτέμβριο του 1991, πράγματι δεν είναι μεγάλη. Αλλά είναι επίσης αλήθεια ότι για δεκαετίες η πλειοψηφία του πληθυσμού εμπόδιζε τους Αλβανούς κατοίκους της Μακεδονίας να κατέχουν οποιεσδήποτε σημαντικές θέσεις επιρροής στη χώρα. Οι Αλβανοί της Μακεδονίας δεν χρειάστηκε να υποστούν την συστηματική και βίαια δίωξη που αντιμετώπισε η αλβανική πλειοψηφία στο Κόσοβο – και Αλβανοί συμμετείχαν πάντα στις δημοκρατικά εκλεγμένες κυβερνήσεις της χώρας. Αλλά όταν η χώρα έγινε ανεξάρτητη, τα δύο τμήματα του πληθυσμού είχαν ήδη ζήσει από καιρό σε δύο διαφορετικούς κόσμους, με κάποια από τα συμφέροντά τους σε πλήρη σύγκρουση.

Ο Αυστριακός ειδικός στις υποθέσεις της Νοτιοανατολικής Ευρώπης Robert Pichler από το Πανεπιστήμιο Karl Franzens του Γκραζ, έχει εξετάσει αυτό το φαινόμενο και μιλά για «εθνικά αποκλίνουσες πορείες ανάπτυξης». Οι απαρχές του φαινομένου πηγάζουν πίσω στη σοσιαλιστική φάση εκσυγχρονισμού της Μακεδονίας, η οποία έλαβε υπόψη τη σλαβομακεδονική πλειοψηφία, αλλά όχι τη μειονότητα. Κάτω από τέτοιες περιστάσεις, ένας αλβανικός-μακεδονικός πατριωτισμός δεν θα μπορούσε ποτέ να αναπτυχθεί.

Ο Arben Xhaferi, που μαζί με τον Ahmeti είναι ο πιο σεβαστός Αλβανός ηγέτης στη χώρα, δεν αρνείται ότι οι ψηφοφόροι του στερούνται ενθουσιασμού για το μακεδονικό κράτος: «Όταν ρωτάς Αλβανούς εάν αισθάνονται μεγαλύτερη αφοσίωση προς την εθνική ομάδα τους ή προς το κράτος, όλοι απαντούν ότι η φυλετική ομάδα είναι σημαντικότερη για αυτούς», λέει ο Xhaferi. Αλλά επισημαίνει και ιστορικούς λόγους για αυτή την αλβανική έλλειψη ενδιαφέροντος για το μακεδονικό κράτος, η οποίοι ανάγονται τουλάχιστον στην περίοδο μεταξύ των δύο παγκόσμιων πολέμων, όταν το Βελιγράδι έθεσε σε ισχύ διάφορα σκληρά μέτρα για να ενθαρρυνθεί ο μουσουλμανικός πληθυσμός της Μακεδονίας να εγκαταλείψει τη χώρα.

Μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, η κομμουνιστική ηγεσία προσπάθησε σκληρά να υπερνικήσει την οικονομική καθυστέρηση της νότιας Γιουγκοσλαβίας. Στο πλαίσιο του προγράμματος εκσυγχρονισμού για τη Μακεδονία, όπου τα επίπεδα αναλφαβητισμού ήταν σχεδόν 70%, η γεωργία οργανώθηκε σε συλλογική/κολλεκτιβική βάση και προωθήθηκε η εκβιομηχάνιση. Ένα τεράστιο διοικητικό σύστημα δημιουργήθηκε και οι πόλεις αυξήθηκαν γρήγορα σε μέγεθος. Εντούτοις, σχεδόν κανένας Αλβανός δεν βρήκε απασχόληση στα νέα εργοστάσια και στη διοίκηση, στα νοσοκομεία και στα πανεπιστήμια. Αυτό είχε να κάνει με το χαμηλότερο εκπαιδευτικό επίπεδο των Αλβανών, με τη νοοτροπία τους σχετικά με την κοινωνική οργάνωση σε πατριές, αλλά και την απροθυμία των Αλβανών ανδρών, ειδικά στην επαρχία, να επιτρέψουν στις γυναίκες να μπουν στον κόσμο της εργασίας. Αυτοί όμως δεν ήταν οι μόνοι λόγοι. Ήταν περισσότερο το γεγονός ότι η μακεδονική πλειοψηφία δημιούργησε ένα κράτος για τον εαυτό της, το οποίο απλώς ανεχόταν τους Αλβανούς ως φιλοξενούμενους.

Με δεδομένη την ιστορική ελληνο-βουλγαρο-σερβική αντιπαράθεση για την περιοχή της Μακεδονίας, ο Tito προώθησε τη δημιουργία μιας ιδιαίτερα σλαβικής μακεδονικής εθνικής συνείδησης στη Γιουγκοσλαβία. Αυτό σήμαινε ότι οι μουσουλμάνοι Αλβανοί δεν είχαν κανέναν ρόλο να παίζουν στην Ένωση Μακεδόνων Συγγραφέων που δημιουργήθηκε, ούτε στο Πανεπιστήμιο των Σκοπίων, ούτε ακόμη στη Μακεδονική Αυτοκέφαλη Εκκλησία που ιδρύθηκε με την υποστήριξη του Κομμουνιστικού Κόμματος. Στο Κόμμα και στη διοίκηση ευκαιρίες δόθηκαν σχεδόν χωρίς εξαίρεση μόνο σε Σλαβομακεδόνες, και αυτό μεταφέρθηκε στις κρατικές επιχειρήσεις, επηρεάζοντας τους ανθρώπους πολλές γενεές αργότερα.

Τελικά, ωστόσο, προέκυψε ένα πλεονέκτημα για τους Αλβανούς από τον αποκλεισμό τους: όταν το σοσιαλιστικό οικονομικό σύστημα κατέρρευσε, επλήγησαν λιγότερο, καθώς δεν είχαν διαδραματίσει σχεδόν κανένα ρόλο σε αυτό. Από ανάγκη, οι Αλβανοί είχαν από καιρό βρει άλλους τρόπους για τη διαβίωσή τους. Αφότου υπεγράφη η συμφωνία μεταξύ Βελιγραδίου και Βόννης το 1968 για τη ρύθμιση της απασχόλησης των Γιουγκοσλάβων εργατών, πολύ περισσότεροι ήταν οι Αλβανοί που έφυγαν για δουλειά στη Γερμανία από τους Σλαβομακεδόνες. Κατά συνέπεια, όχι μόνο υποστήριζαν τις οικογένειές τους, αλλά και τις περιοχές όπου ζούσαν, με τη χρηματοδότηση δρόμων, σχολείων, ή ιατρικών εγκαταστάσεων.

Στη δεκαετία του '90, οι αλβανικοί στρατοί ανταρτών στο Κόσοβο και τη Μακεδονία ήταν αυτοί που ωφελήθηκαν από τα χρήματα που στάλθηκαν από το Βορρά. Ακόμα και σήμερα, εάν και σε μικρότερο βαθμό, είναι τα εμβάσματα των Αλβανών που ζουν στο εξωτερικό –ειδικά στη Γερμανία, την Ελβετία και την Αυστρία– εκείνα που κάνουν πολλά από τα αλβανικά χωριά στη Μακεδονία να φαίνονται περισσότερο ακμάζοντα από τις σλαβοκρατούμενες περιοχές στην ανατολική Μακεδονία, οι οποίες χάνουν τον πληθυσμό τους και βρίσκονται σε οικονομικό μααρασμό. Το πολυσυζητημένο «εθνικό ρήγμα» διατρέχει και την οικονομία.

Είναι αλήθεια ότι από τη συμφωνία-πλαίσιο και εξής οι μειονότητες και η πλειοψηφία του πληθυσμού μοιράζονται τώρα επίσημα ίσα δικαιώματα στο κράτος τους και το ποσοστό Αλβανών που εργάζονται στην κρατική διοίκηση αυξάνεται βαθμιαία. Ωστόσο, ό,τι συμφωνήθηκε στην Οχρίδα ήρθε ενδεχομένως με καθυστέρηση μερικών δεκαετιών, υπερβολικά αργά για να μετατρέψει τους Αλβανούς σε Μακεδόνες πατριώτες.

Tf 402/3 Struga, εκεί όπου όλα ίσως τελειώσουν

Η Μακεδονία απειλείται και πάλι. Σλάβοι εθνικιστές επέβαλαν δημοψήφισμα που θέτει σε κίνδυνο το μέλλον της χώρας.

Από την "Die Zeit" στις 4.11.2004 (συγγραφέας: ULRICH LADURNER)

Η Struga είναι μικρή και όμορφη. Ό,τι συμβεί εδώ την επόμενη Κυριακή θα καθορίσει εάν η πόλη θα εισαχθεί στα μακεδονικά βιβλία ιστορίας ως τόπος ντροπής. Γιατί στην Struga θα μπορούσαν να ηχήσουν οι καμπάνες της αναγγελίας του τέλους της Μακεδονίας ως εθνικού κράτους. Η ίδια η πόλη δεν μπορεί πραγματικά να θεωρηθεί υπεύθυνη για αυτό. Απλώς εδώ η δυσαρμονία μεταξύ Αλβανών και Μακεδόνων είναι σε κρίσιμο επίπεδο και θα κορυφωθεί προσωρινά στις 7 Νοεμβρίου, σε ένα δημοψήφισμα.

Η Struga έχει 37.000 κατοίκους, εκ των οποίων 48 τοις εκατό είναι Μακεδόνες και 42 τοις εκατό Αλβανοί. Στο μέλλον αυτό θα αλλάξει. Διότι η κυβέρνηση στα Σκόπια έχει αποφασίσει ότι τα όρια των δήμων πρέπει να επανακαθορισθούν. Με τα νέα όρια, η Struga θα έχει 63.000 κατοίκους, 57 τοις εκατό Αλβανούς και μόνο 32 τοις εκατό Μακεδόνες και 6 τοις εκατό Τούρκους. Αυτή η προοπτική έχει φέρει στο προσκήνιο μια εθνικιστική ένωση που αυτοαποκαλείται Παγκόσμιο Μακεδονικό Κονγκρέσσο, η οποία συνέλεξε 180.000 υπογραφές για να αποτρέψει τις αλλαγές των ορίων των δήμων στην Μακεδονία. Με αυτό τον τρόπο, προκάλεσε τη διενέργεια του δημοψηφίσματος. Εάν το Κονγκρέσσο επιτύχει το σκοπό του, η κυβέρνηση θα συρθεί σε βαθιά κρίση, η οποία θα μπορούσε ενδεχομένως να οδηγήσει στην πτώση της.

Εκ πρώτης όψεως, ολόκληρη η υπόθεση μοιάζει με επαρχιακό θέατρο. Σε τελική ανάλυση, τα νέα όρια της Struga το πολύ θα σήμαιναν ότι ο Μακεδόνας δήμαρχος θα έδινε τη θέση του σε έναν Αλβανό δήμαρχο. Αλλά ένα τέτοιου είδους επαρχιακό θέατρο στα Βαλκάνια έχει τη δυσάρεστη τάση να γίνεται σύντομα επικίνδυνο, μερικές φορές ακόμη και να προκαλεί αιματοχυσία.

Ένας εμφύλιος πόλεμος θα ξέσπαγε στη Μακεδονία το καλοκαίρι του 2001, καθώς αλβανικοί εξτρεμιστές σκόπευαν να χρησιμοποιήσουν τα όπλα τους για να κερδίσουν περισσότερα δικαιώματα για την αλβανική μειονότητα. Μόνο μέσω της συντονισμένης, μαζικής κινητοποίησης εκ μέρους του ΝΑΤΟ και της ΕΕ αποτράπηκε το πλήρες χάος στη Μακεδονία. Η ΕΕ ανάγκασε τα αντιμαχόμενα μέρη να αποδεχθούν την αποκαλούμενη ως Συμφωνία της Οχρίδας, η οποία έδωσε περισσότερα δικαιώματα στους Αλβανούς. Στην καρδιά αυτών των μεταρρυθμίσεων βρίσκεται και η επαναχάραξη των δημοτικών ορίων – και η Struga είναι το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα.

Όταν η κυβέρνηση, ένας συνασπισμός σοσιαλδημοκρατών και αλβανικών κομμάτων, δημοσιοποίησε τα σχέδιά της τον Αύγουστο, η βία ξέσπησε στη Struga. 14 αστυνομικοί και 15 πολίτες τραυματίστηκαν. Ήταν η χειρότερη περίπτωση διατάραξης της δημόσιας τάξης από το 2001.

Ακόμα και τρία χρόνια αφότου αποτράπηκε την τελευταία στιγμή ο εμφύλιος πόλεμος, η εμπιστοσύνη μεταξύ των δύο τμημάτων του πληθυσμού δεν έχει αυξηθεί. Οι Μακεδόνες υποψιάζονται ότι οι Αλβανοί πολιτικοί σκοπεύουν να διαιρέσουν τη χώρα και να δημιουργήσουν ένα Μεγάλο Αλβανικό Κράτος, που θα συμπεριελάμβανε το Κόσοβο και την Αλβανία. Μέσω των διπλών συνομιλιών στις οποίες επιδίδονται, οι πολιτικοί ηγέτες των Αλβανών έχουν αναζωπυρώσει τους φόβους αυτούς. Η διαίρεση δε θα σήμαινε απλώς το τέλος για το κράτος της Μακεδονίας. Θα έριχνε επίσης τους Μακεδόνες ως «λαό» σε μια κρίση επιβίωσης – καθώς κανένα από τα γειτονικά κράτη δεν τους αναγνωρίζει πραγματικά ως λαό.

Εάν το δημοψήφισμα επιτύχει και αποδυναμωθεί η συμφωνία της Οχρίδας, θα πρόκειται για κάτι πολύ περισσότερο από μια απλή ήττα της ΕΕ Η Μακεδονία είναι η μόνη περιοχή σε κρίση για την οποία η Ευρώπη είναι «αποκλειστικά αρμόδια».

Tf 402/4 Μαύρη τρύπα στην εξωτερική περιφέρεια της Ευρώπης

Επιτροπή ειδικών προειδοποιεί: η ΕΕ δεν κάνει αρκετά για να σώσει τα Βαλκάνια

Από την „Die Zeit“ στις 28.04.2005 (συγγραφέας: THEO SOMMER)

Τα μάτια του κόσμου είναι στραμμένα στο Ιράκ, σε μια Βόρειο Κορέα εθισμένη στα πυρηνικά όπλα και στις εντάσεις των Κινεζο-ιαπωνικών σχέσεων. Οι Ευρωπαίοι δεν αποτελούν εξαίρεση, αγνοώντας έτσι τους κινδύνους που συγκεντρώνονται στα ακραία όρια της ΕΕ: στη «μαύρη τρύπα στην περιφέρεια της Ευρώπης» που αναπτύσσεται στη Σερβία, την Αλβανία, το Μαυροβούνιο, το Κόσοβο και τη Βοσνία.

Αυτά είναι τα ανησυχητικά συμπεράσματα που δημοσιοποίησε η Διεθνής Επιτροπή για τα Βαλκάνια του πρώην Ιταλού πρωθυπουργού Giuliano Amato – μια ομάδα προσωπικοτήτων ολκής της οποίας υπήρξε μέλος και ο πρώην Γερμανός Πρόεδρος Richard von Weizsäcker. Δέκα χρόνια μετά την Srebrenica και το Dayton, πέντε χρόνια μετά την πτώση του καθεστώτος του Milošević, η επιτροπή περιγράφει την περιοχή ως ευρισκόμενη «εγγύτερα στην αποτυχία από ό,τι στην επιτυχία». Είναι, καταλήγουν οι εμπειρογνώμονες, ένα μπαλωμένο χαλί αδύναμων κρατών, χωρίς οικονομική ανάπτυξη, με 60 τοις εκατό ανεργία, διαφθορά που διεισδύει σε κάθε γωνιά της ζωής και έναν πληθυσμό που στερείται πίστης και εμπιστοσύνης στους δημοκρατικούς θεσμούς που οργανώνονται: «Αυτή τη στιγμή οι πόλεμοι έχουν τελειώσει, αλλά η οσμή της βίας κρέμεται βαριά στον αέρα.»

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει επενδύσει ακριβά στα προτεκτοράτα της στα Βαλκάνια: χιλιάδες εκατομμύρια ευρώ, χιλιάδες στρατεύματα (οι μισές από όλες τις διαθέσιμες δυνάμεις!), μια λεγεώνα διοικητικών στελεχών, υπευθύνων για την ανάπτυξη και διακανονιστών. Αλλά η Ένωση επιτρέπει να φεύγουν σιγά-σιγά τα πράγματα από τον έλεγχό της. Φοβάται να φθάσει σε οποιοσδήποτε σταθερές και τελικές λύσεις. Το αποτέλεσμα, σύμφωνα με την έκθεση: «Το μέλλον της Μακεδονίας είναι αβέβαιο, το μέλλον της Σερβίας είναι ασαφές. Υπάρχει ο κίνδυνος ενός Κοσόβου που θα εκραγεί, μιας Σερβίας που θα σκάσει από την πίεση, νέων παραβιάσεων στα ίδια τα θεμέλια της Βοσνίας και της Μακεδονίας.»

Τι μπορεί να γίνει για να αποτραπεί αυτό; Η Επιτροπή συστήνει: «Όλα δείχνουν την ανάγκη να έρθει η περιοχή στους κόλπους της ΕΕ.» Για να γίνει αυτό, προτείνει μια σειρά από πολιτικά στάδια – αρχίζοντας με μια διεθνή Βαλκανική Διάσκεψη το 2006 και τελειώνοντας το 2014 με την είσοδο των δυτικών βαλκανικών κρατών στην Κοινότητα των Βρυξελλών. Σε αυτά τα οκτώ έτη, πρέπει να δοθεί ώθηση προς τα εμπρός στην ευημερία και την κοινωνία των πολιτών. Η υπογραφή ευρωπαϊκών συμφωνιών, οικονομικά προγράμματα ενίσχυσης και η αναδιάρθρωση των θεσμών προορίζονται ως βοηθητικά μέσα στη διαδικασία αυτή.

Το πραγματικό πρόβλημα, σύμφωνα με την Επιτροπή, βρίσκεται στο Κόσοβο. Το «πολυ-εθνικό» Κόσοβο, υποστηρίζει η έκθεση, υφίσταται μόνο στις γραφειοκρατικές αξιολογήσεις των διεθνών οργανισμών. Εάν τη διευκρίνιση του τελικού καθεστώτος της επαρχίας καθυστερήσει περισσότερο, επίκειται η επόμενη καταστροφή. Η Επιτροπή επιθυμεί να οδηγήσει το Κόσοβο σε τέσσερα στάδια προς την ανεξαρτησία: το καθεστώς «ανεξαρτησία χωρίς πλήρη κυριαρχία», στο οποίο η Ευρωπαϊκή Κοινότητα θα διατηρήσει το δικαίωμα να ελέγχει την τήρηση των ανθρώπινων και μειονοτικών δικαιωμάτων – την «καθοδηγημένη κυριαρχία», όταν οι Κοσοβάροι θα διαπραγματεύονται την είσοδο στην ΕΕ και θα δημιουργούν τις προϋποθέσεις γι' αυτό – και τελικά την «κοινή κυριαρχία» κάτω από το ευρύτερο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για ορισμένους, η προοπτική ακόμα μεγαλύτερης επέκτασης μπορεί να φαντάζει τρομακτική. Εντούτοις, οι Ευρωπαίοι πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη την προειδοποίηση που εκφράζει η Επιτροπή σε μια έκθεση που αξίζει σοβαρής εκτίμησης: το να αφήσουν τα Βαλκάνια να ταξιδεύσουν ακυβέρνητα θα ήταν καταστρεπτικό. Το να καταστήσουν το 2014 ως το έτος για την τελική ολοκλήρωση θα μπορούσε να αποτελέσει πρόσθετο ερέθισμα. Τα Βαλκάνια, σε ειρήνη με την οικογένεια των ευρωπαϊκών εθνών, ακριβώς εκατό χρόνια μετά από τους μοιραίους πυροβολισμούς στο Σαράγεβο: αυτό θα μπορούσε να σημάνει – εδώ η έκθεση πρέπει να γίνει απόλυτα αποδεκτή – τον ερχομό ενός νέου αιώνα στην Ευρώπη.

Δείτε επίσης το χάρτη της Μακεδονίας - πβ. Cf 402/5